

Sygn. akt I ACz 1044/16

POSTANOWIENIE

Dnia 9 sierpnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący : SSA Małgorzata Wołczańska(spr.)

Sędziowie : SA Elżbieta Karpeta

SA Joanna Kurpierz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 9 sierpnia 2016 r.

sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w G.

przeciwko J. A.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na zarządzenie Przewodniczącego w Sądzie Okręgowym w Katowicach

z dnia 18 maja 2016r., sygn. akt I Nc 306/16

postanawia :

oddalić zażalenie.

SSA Joanna Kurpierz SSA Małgorzata Wołczańska SSA Elżbieta Karpeta

Sygn. akt I ACz 1044/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem Przewodniczący w Sądzie Okręgowym w Katowicach wezwał pełnomocnika powoda do uzupełnienia opłaty od zażalenia na zarządzenie o zwrocie pozwu przez uiszczenie kwoty 659 zł w terminie tygodniowym pod rygorem odrzucenia zażalenia.

W zażaleniu powód domagając się uchylecia zaskarżonego zarządzenia zarzucił naruszenie art. 13 ust. 1a ustawy o kosztach sądowych sprawach cywilnych przez jego niezastosowanie i uznanie, że strona powodowa powinna uiścić opłatę od zażalenia w kwocie 859 zł, w sytuacji gdy ta opłata winna wynieść 200 zł.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Zażalenie nie jest zasadne, gdyż błędnie skarżący zakłada, że w sprawie ma zastosowanie art. 13 ust.1a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j.DZ.U. z 2014r., poz.1025 z późn. zm., dalej :uksc) w brzmieniu obowiązującym do dnia 15 kwietnia 2016 r. Przepis ten w brzmieniu obowiązującym przed zmianą wprowadzoną ustawą z 18 marca 2016 r. stanowił, że w sprawach o roszczenia wynikające z czynności bankowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz.U. z 2015 r. poz. 128, z późn. zm.), opłata stosunkowa wynosi 5% wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia, jednak nie mniej niż 30 złotych i nie więcej niż 1000 złotych. Ustawa zmieniająca weszła w życie w dniu 15 kwietnia 2016 r. Według

art. 2 tej ustawy, do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem jej wejścia w życie stosuje się, do czasu zakończenia postępowania w danej instancji, przepisy dotychczasowe. Postępowanie w rozpoznawanej sprawie wszczęte zostało przed wejściem w życie ustawy z 18 marca 2016 r. Na gruncie stanu prawnego obowiązującego przed zmianą wprowadzoną tą ustawą zbadać zatem należało prawidłowość zaskarżonego zarządzenia.

Stwierdzić należy, iż przepis art. 13 ust. 1a uksc w brzmieniu do 15 kwietnia 2016r. miał charakter wyjątkowy w stosunku do uregulowania zawartego w ust. 1 art. 13 uksc, dlatego też jego wykładnia powinna być ścisła i należy przy niej uwzględnić ratio legis i kontekst unormowania dodanego ustawą z 25 września 2015 r. o zmianie ustawy Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw. Zasadą według art. 13 ust. 1 ustawy jest, że opłatę stosunkową pobiera się w sprawach o prawa majątkowe; wynosi ona 5% wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia, jednak nie mniej niż 30 złotych i nie więcej niż 100 000 złotych. Wyjątkowy charakter uregulowania zawartego w art. 13 ust. 1a ustawy przemawia za ograniczeniem zakresu jego stosowania.

Przepis art. 5 ust. 1 i 2 ustawy Prawo bankowe zawiera katalog czynności bankowych. Uznać trzeba, że art. 13 ust. 1a uksc nawiązuje także do kryterium podmiotowego definicji czynności bankowej i przez to w sposób szczególny reguluje wysokość opłat w sprawach, w których przynajmniej po jednej stronie występuje bank i które wiążą się z działalnością prowadzoną przez bank. Samo pojęcie czynności bankowej zawarto już w art. 2 ustawy Prawo bankowe, który stanowi, że bank jest osobą prawną utworzoną zgodnie z przepisami ustaw, działającą na podstawie zezwoleń uprawniających do wykonywania czynności bankowych obciążających ryzykiem środki powierzone pod jakimkolwiek tytułem zwrotnym. Zakres podmiotów wykonujących czynności bankowe jest zatem ograniczony, działalność ta jest regulowana i pozostaje pod ściślejszym nadzorem państwa. Przepis art. 13 ust 1a uksc nie wprowadza rozróżnienia spraw wyłącznie o kryterium przedmiotowe, skoro – jak wynika z wyżej przytoczonych unormowań Prawa bankowego – do dokonywania czynności bankowych uprawnione są tylko banki. Powód niewątpliwie nie jest bankiem i nie korzysta z uprawnień, o których mowa w art. 5 ust. 5 Prawa bankowego. Dlatego – wbrew stanowisku skarżącego – dla oceny czy podmiot dochodzący na drodze sądowej roszczeń z czynności bankowych istotne znaczenie ma to czy jest bankiem czy też nie. Z uprawnienia tego może korzystać tylko bank.

Przepis art. 13 ust. 1a uksc dodany został do ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych ustawą z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw, mocą której uchylono przepisy art. 96-98 Prawa bankowego uprawniające banki do wystawiania, na podstawie ksiąg banku lub innych dokumentów związanych z dokonywaniem czynności bankowych, bankowych tytułów egzekucyjnych i prowadzenia w oparciu o nie, po nadaniu im przez sąd klauzuli wykonalności, egzekucji przeciwko osobom, które bezpośrednio z bankiem dokonały czynności bankowej albo były dłużnikami banku z tytułu zabezpieczenia wierzytelności banku wynikających z czynności bankowej. Wyposażenie banków w możliwość wystawiania tytułów egzekucyjnych ułatwiało im proces dochodzenia należności bez konieczności wszczynania postępowania rozpoznawczego przed sądem i w sposób znacznie mniej kosztowny. Z wnioskiem o nadanie bankowemu tytułowi klauzuli wykonalności wiązał się obowiązek uiszczenia opłaty stałej w wysokości 50 zł. Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem, przywilej egzekucyjny określony w uchylonych przepisach przysługiwał jedynie bankom. W razie cesji, także po wystawieniu bankowego tytułu egzekucyjnego, nabywca nie mógł się nim posłużyć. W związku z uchyleniem przepisów dotyczących bankowych tytułów egzekucyjnych pozostaje zmiana ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych polegająca na wprowadzeniu uregulowania przewidującego niższe opłaty sądowe w sprawach roszczeń wynikających z czynności bankowych. Celem tej zmiany było zapobieżenie radykalnemu wzrostowi kosztów realizacji przez bank roszczeń wynikających z czynności bankowych. Tak jak w poprzednim stanie prawnym powód jako nabywca wierzytelności nie mógł skorzystać z zastrzeżonego dla banku przywileju egzekucyjnego, tak obecnie tj. w stanie prawnym obowiązującym do dnia 15 kwietnia 2016r. wyłączone jest zastosowanie względem niego szczególnego uregulowania zawartego w art. 13 ust. 1a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Notabene, zmiana wprowadzona ustawą z 18 marca 2016 r. polega na ograniczeniu uprzywilejowania w zakresie wysokości pobieranej opłaty stosunkowej do podmiotów będących konsumentami i osób fizycznych prowadzących gospodarstwo rodzinne.

W rezultacie, stosownie do art. 19 ust. 3 pkt 2 uksc, od zażalenia na zwrot pozwu pobrać należało piątą część opłaty obliczonej przy zastosowaniu art. 13 ust. 1 ustawy. Skoro zaś wartość przedmiotu zaskarżenia określona została przez

powoda na 85 844,01 zł, to cała opłata stosunkowa wynosi 4 293 zł, a piąta jej część – 859 zł. Skarżący uiszczył od zażalenia 200 zł, zasadnie zatem w oparciu o art. 130 § 1 kpc wezwano go zaskarżonym zarządzeniem do uzupełnienia opłaty przez uiszczenie 659 zł. Z omówionych przyczyn zażalenie jako niezasadne podlegało oddaleniu z mocy art. 385 kpc w związku z art. 397 § 2 kpc i art.398 kpc.

SSA Joanna Kurpierz SSA Małgorzata Wołczańska SSA Elżbieta Karpeta